

דף ז.

עין משפט א.

הו"מ סימן לג סעיף טז

יח. עדים הקרובים לערב פסולין ללוה, וה"ה אם הלוה טוען **ר** לא היו דברים מעולם והם מעידים עליו שלווה או אם טוען פרעתי והם מעידים עליו שהודה בפניהם שלא פרע.

ט. קרובי הנרצח **ש** יכולים להעיד על הרוצח וכן קרובי המוכה יכולים להעיד על המכה **ע"מ** לענוש אותו כגון להוציאו מביהכנ"ס, שאין תועלת למוכה בעדותו.

עין משפט ז.

הו"מ סימן א סעיף א

א. בזמן הזה **ה** דנים הודאות, הלואות, כתובות, ירושות, מתנות ומזיק

ר. די"ל אולי הערב יש לו לב טוב ויודה ויתחייב, וא"כ בעדותם מכניסין הלוה במקום הערב שצריך ללכת תחילה לגבות מהלוה, ואפי' טען הלוה פרעתי דבטענה זו נפטר גם הערב ונמצא כשהעדים האלו יעידו שלא פרעו אין הנאה לערב מזה, קמ"ל דאפ"ה פסולין הן מטעם דאם אין ללוה חוזרים על הערב. ועיין בסמ"ע ס"ק כ"ד. ואם העדים קרובים למלוה פסולים ג"כ לערב. כ"כ בפעמוני זהב, סעיף י"ז.

ש. כיון שאין תועלת לנרצח בעדותו, ואם בשביל לעשות נקם בהרוצח לא נקרא נגיעה. עיין נתיבות ס"ק ט"ו. והסמ"ע בס"ק כ"ה כתב כיון שמת הנרצח אין נפ"מ לקרובי הנרצח במיתת הרוצח. ואפי' הנרצח אילו היה חי ולא היה באותו רגע שמעיד טרפה, ואח"כ מת הוא עדות, שהרי אין לו שום תועלת בעדותו והורגים ומגלים על פיו. וטרפה פסול מצד פסול שבגופו דהוי עדות שאין אתה יכול להזימה. והד"מ כתב דוקא בנפשות אבל בממון דלא בעינן עדות שאתה יכול להזימה כשר טרפה לעדות. שהרי מעידים קרובי הדיינים בממון. כ"כ בסמ"ע שם. אבל הש"ך הקשה דטרפה כשר מצד גופו אפי' לנפשות ורק לרב אשי פסול מצד שאינו בזוממי זוממין, ועוד כתב דגם בממון בעינן עדות שאתה יכול להזימה ולא צריך דו"ח רק לכתחילה אבל אם יבדקו וימצאו מוכחשין בדו"ח אפי' באיני יודע עדותם בטלה. ודיני קנסות ודין מרומה בעינן בהם דו"ח לכתחילה מן התורה. ולפי הש"ך דבעי עדות שאתה יכול להזימה גם בממון, עדים הקרובים לדיינים פסולים גם בעדות ממון, ובדיעבד צ"ע אם לפוסלם. נתיבות ס"ק ט"ז. וגם מש"כ המרדכי דעדים הקרובים לדיינים הרבה מכשרים אותם בממון, כתב הש"ך לא מטעם דלא בעינן עדות שאתה יכול להזימה, שהרי ראוי הוא להזימה בבי"ד אחר ע"ש מש"כ, ועיין עוד בסעיף הבא.

ת. כתוב בתורה "אלה המשפטים" אשר תשים לפניהם ודרשו חז"ל לפני אלהים הכתובים בפרשה דהיינו סמוכים, ואנו היום הדיוטות ע"כ אין דנים בזה"ז מן התורה אלא מכח שליחותם של הראשונים, ואין עושין שליחותם אלא בדבר ששכיח ויש בו חסרון כ"ס.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

ממון חבירו, שהם דבר המצוי, ^א ויש בו חיסרון כיס.

אין דנים דיני קנסות וכן דין חצי נזק דקנסא הוא, אבל חצי נזק צרורות שזה ממון דנים.

א. ב. דבר שאינו מצוי כגון חבלה של ^ב בהמה בחברתה, או מצוי אך אין בו חיסרון כיס כגון תשלומי כפל וארבעה וחמשה וקנסות, אין דנים.

א. ג. היזק דאש ובור י"א ^ג דאין דנים וי"א שדנים.

עין משפט זז. אה"ע סימן כ סעיף א

א. א. חיבק ונישק או נהנה מקירוב בשר ^ד של הערוה, לוקה, והרי הוא חשוד על העריות ^ה. ומשהערה בערוה, נהרג, בין בדרכה בין שלא כדרכה, והוא שיהיה מבין ט' שנים ומעלה, ואין צורך שיראו כמכחול

והוא מגיטין פ"ח ע"ב, וקמא פ"ד ע"ב, וסנהדרין דף ג' ע"א, והודאות והלוואות היינו שמעידים שבפנינו הודה לו, או שמעידין שבפנינו הלוח לו, וה"ה בלא עדים לענין להשביעו שבועת היסט.

ובספר שער המשפט נסתפק אם קבלו עליהם דיינים לדון להם דינים אלו שאין דנים אותם בזמן הזה אי מהני הקבלה, כמו שמהני קיבלו עליהם קרוב או פסול כמובא בסימן כ"ב או שיש לחלק, וסיים וצ"ע לדינא.

ועוד הסתפק אם חייב המזיק בדיני קנסות לצאת י"ש או לא, ועיין בקצות בס"ק ז' דלא חייבו לצאת י"ש, דהדבר תלוי "באשר ירשיעון אלהים". אך בנתיבות בחידושים סי' ל"ח ס"ק ב' משמע דחייב לצאת י"ש, וכתב דאף דלא דנים מהני תפיסה ע"ש.

א. כל זה בממון דבעינן חיסרון כיס אבל בשאר דברים הכל תלוי במצוי, וע"כ כופין על הגט בזה"ז מדין מצוי. וקבלת גירות כתב הסמ"ע דזה לא שכיח, וא"כ צ"ע איך דנים היום בקבלת גירות, וכתב אולי משום שזה דברים גדולים דנים כמש"כ הר"ן ע"ש, אך היום זה ודאי יותר שכיח ודנים, ועיין ברמב"ן ורשב"א דהעירו וכי אלימי בי"ד היום להתירו בבת ישראל, והודאות והלוואות שאני דהפקר בי"ד הפקר, וגט שאני דכל מקדש אדעתא דרבנן מקדש.

ב. היינו ע"י קרן, אבל בהיזק דשן ורגל מצוי הוא ודנים.

ג. לדעת הש"ך אין דנים שזה לא מצוי, אבל לדעת הקצות בס"ק ב' דנים בזה"ז גם אם ובור דלא בעינן מומחין בהם, וכמו שכתבו בתוס', ובספר פעמוני זהב להמלאך רפאל אנקאוה כתב להוכיח דלדעת מר"ן השו"ע בסי' תי' סעיף ל"ז דדנים.

ד. סנהדרין כ"ו ע"ב. ורמב"ם פ' כ"א. וכתב ה"ה דדוקא בעריות לוקה על קירוב בשר, אבל בחייבי עשה ולאויין אין מלקות על קירוב בשר. ולדעת הרמב"ן אין מלקות גם בערוה אלא בהעראה ממש. כ"כ הח"מ.

ה. חשוד על העריות. פסול לעדות, כמבואר בח"מ סי' ל"ד, ח"מ.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאחד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

בשפופרת, אלא משיראו אותם דבוקים זב"ז.¹

הגה: ב. פחות מבת ג' שנים בתולותיה חוזרין, ואין ביאתה ביאה.

1. והאשה נאסרת על בעלה, ואם הוא פחות מבן ט' שנים ויום אחד אינה נאסרת, וזו הנ"מ בזמנינו דאין לנו מיתות ב"ד ולא מלקות. ולמ"ד עדי כיעור הן עדי טומאה נאסרת אפי' בפחות משיראו אותם דבוקים זב"ז. והיכא שהבועל היה אנוס לעשות עבירה פטור מדיני אדם, כ"כ ר"י בתוס' בנדה דף נ"ד, ובב"ח, ובכה"ג האשה לא נאסרה לבעלה, דאנסוהו עכו"ם להביא אותו עליה בידים. ומ"מ דעת הרמב"ם דאין אנוס לערוה, ופסק דמי שאנסוהו לתבוע עצמו בערוה, חייב מיתה בידי ב"ד, והביאור בזה הוא מכיון דאין קישוי אלא לדעת. כ"כ בח"מ.